

Kupała – święto wianka

22 czerwca 2015

Wielka jest mądrość zapisana w przedchrześcijańskich świętach naszych ojców. Wszystkie ich elementy są ściśle związane z przyrodą. Po świętach zasiewów, budzącej przyrody przychodzi czas na święta miłości.

Kupała, będące w pełni świętem przedchrześcijańskim w całej swej symbolice odnosi się do jednego z najważniejszych elementów, naszej kultury, kojarzenia małżeństw. Jest świętem, w które młodzi mogli wykazać rodzicom, jakie są wybory ich serc, że są zdolni do założenia nowych rodzin. Jest świętem oczyszczenia, w którym spotykają się dwa żywioły, ogień i woda. Święto to rozpoczynało się wiciem wianków ze świeżych polnych kwiatów, których w tym okresie wiele kwitło na łąkach. Każdy wianek musiał być inny, każdy musiał się wyróżniać. Wianek jest najważniejszym elementem symboliki tego święta.

WIANEK – SYMBOL NIEWINNOŚCI I OCZEKIWANIA NA TEGO JEDYNEGO

Wianek uwity z kwiatów w symbolice naszej kultury jest symbolem dziewictwa, niewinności, młodej dziewczyny ale również symbolem poszukiwania małżonka. Po raz pierwszy w jej życiu pojawia się on na głowie, gdy jeszcze była niewinnym dziewczęciem. To wijąc wianki dziewczyny marzyły o

zamażpójściu, o pięknym kawalerze, o dostatnim życiu w poważaniu, o tym, by to ona była gospodynią a nie dziewczką służebną, o tym by się podobać, by znaleźć uznanie u płci przeciwnej. W tym wianku kryły się wszelkie troski serca dziewczęcego i z nim związane były wróżby dotyczące zamażpójścia. Właśnie w święcie Kupały wianek odgrywa najważniejszą rolę. Uwite wianki, z których każdy musiał mieć własne wyróżniające go cechy, dziewczęta przez cały dzień nosiły na głowie, by kawalerowie mogli dobrze przyjrzeć się który do której z nich należy. Wieczorem po zaopatrzeniu go w ogień, by kawaler mógł łatwiej na wodzie w zmroku go wypatrzyć dziewczęta spuszczały je na wodę składając kawalerom ofertę a równocześnie dając im możliwość wykazania się. Wtedy rozpoczynał się najważniejszy rytuał. Kawalerowie ruszali na wodę by wianki te zdobyć. Szczęście dziewczyny było największe, gdy taki wianek wyłowił i przyniósł do miejsca wspólnego świętowania ukochany chłopak. Oznaczało to, że bogowie sprzyjają temu związkowi. Jeśli zaś przyniósł ten, którego ona nie chciała, miała możliwość mu odmówić, nie oznaczało to nieprzychylnej wróżby. Płacz i łzy pozostawały tej, której wianek zatonął, popłynął w siną dal, albo żaden z chłopaków nie chciał wyłować. Oznaczało to staropanieństwo, a ten stan nie szczycił się wielkim szacunkiem zwiastował raczej rolę służebną u któregoś z członków rodziny, lub w innej rodzinie po kres swoich dni.

U naszych ojców o zamażpójściu stanowili rodzice, jednak wianek i wspólna zabawa w noc Kupały była silną wskazówką dla rodziców, iż bogowie ten parze sprzyjają. W noc świętojańską również nie strzeżono tak silnie obyczajów, była to noc miłości. Wszakże po Kupale rozpoczynał się okres swatów, gdy kojarzono małżeństwa. W razie gdyby tej nocy młodzi nie tylko kwiat paproci znaleźli, jesienią mogły odbyć się zaślubiny, to też nasi ojcowie w swych zwyczajach przewidzieli. Kupała to prawdziwe i najpiękniejsze święto miłości, ściśle wpisane w naszą kulturę i cykl przyrody.

WIANEK JAKO SYMBOL DZIEWICTWA

Wianek jest symbolem dziewictwa, o dziewczynie która utraciła dziewictwo mówiono, że utraciła ona swój wianek, podobne znaczenie w naszym języku ma stwierdzenie iż dziewczyna podarowała chłopakowi swój wianek, tu jednak była wyraźna wskazówka, iż uczyniła to dobrowolnie. Najazdy, napady, gwałty, spalenia nie były w tych czasach tak rzadkie. Od tego dnia już jej ten symbol nie przysługiwał. Również w noc zaślubin zdjęcie z głowy wianka i założenie czepca niewieściego było symbolem przejścia do grona niewiast zamężnych. Po dziś dzień na weselach o północy odbywają się oczepiny. Kobiecie, która z jakiś powodów drugi raz wychodziła za mąż wianek już nie przysługiwał.

Symbolika związana z przedchrześcijańską kulturą naszych ojców jest nadal w nas silna, szczególnie we wszystkich obchodach związanych z zaślubinami, ale przecież nie tylko. Znajdujemy ją w większości świąt dziś uważanych za chrześcijańskie. Wystarczy się tylko dokładnie jej przyjrzeć.

Autorstwo: Zawisza Niebieski

Źródło: Neon24.pl